

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Pojištění odpovědnosti v České republice
(Liability insurance in the Czech Republic)

Katedra matematické analýzy a aplikací matematiky

Vedoucí bakalářské práce: **RNDr. Ondřej Pavlačka, Ph.D.**

Vypracovala: **Veronika Musilová**

Studijní program: B1103 Aplikovaná matematika

Studijní obor: Matematika-ekonomie se zaměřením na bankovníctví/pojišťovnictví

Forma studia: prezenční

Rok odevzdání: 2017

BIBLIOGRAFICKÁ IDENTIFIKACE

Autor: Veronika Musilová

Název práce: Pojištění odpovědnosti v České republice

Typ práce: bakalářská

Pracoviště: Katedra matematické analýzy a aplikací matematiky

Vedoucí práce: RNDr. Ondřej Pavlačka, Ph.D.

Rok obhajoby: 2017

Abstrakt: Bakalářská práce se zaměřuje na pojištění odpovědnosti v České republice. Nejprve jsou v práci představeny pojmy z pojišťovnictví, které jsou nezbytné k dalšímu porozumění textu. Dále práce obecně popisuje pojištění odpovědnosti a následně i jednotlivé sekce tohoto pojištění. U občanského pojištění odpovědnosti a odpovědnosti za škodu způsobenou při lovu zvěře je uvedeno srovnání těchto typů pojištění u vybraných pojišťoven působících na našem trhu. U zákonného pojištění odpovědnosti za škody zaměstnavatele za pracovní úrazy a nemoci z povolání zaměstnanců je popsán příklad výpočtu pojistného. Na závěr práce zmiňuje několik statistických údajů.

Klíčová slova: pojištění, pojistník, pojištěný, pojišťovnictví, pojišťovna, pojišťovací činnost, pojistné, pojistné plnění, limit pojistného plnění, pojistná událost, pojistná doba, pojistné období, pojištění odpovědnosti

Počet stran: 44

Jazyk: český

BIBLIOGRAPHIC IDENTIFICATION

Author: Veronika Musilová

Title: Liability instance in the Czech Republic

Type of thesis: Bachelor's

Department: Department of Mathematical Analysis and Application of Mathematics

Supervisor: RNDr. Ondřej Pavlačka, Ph.D.

The year of presentation: 2017

Abstract: The bachelor thesis focuses on liability insurance in the Czech Republic. In addition, the work generally describes liability insurance and subsequently individual sections of this insurance. In the case of civil liability insurance and liability for damage caused by animal hunting, a comparison of these types of insurance with selected insurance companies operating on our market is provided. The statutory liability insurance for employers' damages for occupational injuries and occupational disease is described as an example of the calculation of premiums. At the end of the work several statistical data are presented.

Key words: insurance, the policyholder, insured, insurance industry, insurance company, insurance activity, premium, benefit, limitation on benefit, loss occurrence, period of insurance, liability insurance

Number of pages: 44

Language: Czech

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci zpracovala samostatně pod odborným vedením RNDr. Ondřeje Pavlačky, Ph.D. a uvedla jsem všechny zdroje v seznamu literatury, z nichž jsem čerpala.

V Olomouci, dne 25. 4. 2017

.....

Podpis

Obsah

Úvod	6
1 Pojmy z oblasti pojišťovnictví	8
2 Pojištění odpovědnosti za škody	11
2.1 Vymezení základních pojmů pojištění odpovědnosti	11
2.2 Principy sjednávání pojištění	12
2.3 Rozdělení pojištění odpovědnosti	12
2.4 Historie pojištění odpovědnosti v Československu	13
3 Charakteristika jednotlivých druhů odpovědnostního pojištění	16
3.1 Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla	16
3.2 Obecné odpovědnostní pojištění	17
3.2.1 Občanská odpovědnost a odpovědnost držitelů zvířat	18
3.2.2 Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou držbou nemovitosti	20
3.3 Pojištění odpovědnosti z výkonu povolání	21
3.4 Pojištění odpovědnosti za škodu podnikatelských subjektů	22
3.4.1 Obecné odpovědnostní pojištění podniků	22
3.4.2 Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou vadným výrobkem	22
3.4.3 Pojištění odpovědnosti za škodu vedoucích pracovníků (D&O)	23
3.4.4 Pojištění odpovědnosti dopravce v silniční nákladní dopravě	24
3.4.5 Pojištění odpovědnosti za škody na životním prostředí	24
3.4.6 Pojištění odpovědnosti za ekologickou újmu	24
3.4.7 Pojištění odpovědnosti za újmy vzniklé v důsledku závažné havárie	24
3.5 Zákonné pojištění odpovědnosti za škody zaměstnavatele za pracovní úrazy a nemoci z povolání zaměstnanců	25
3.6 Profesionální pojištění odpovědnosti	27
3.7 Ostatní odpovědnostní pojištění	29
3.7.1 Pojištění odpovědnosti za škodu civilního leteckého dopravce	29
3.7.2 Pojištění odpovědnosti z provozu plavidel	30
3.7.3 Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou při lovu zvěře	30
4 Statistické údaje	33

Poděkování

Tímto bych ráda na tomto místě poděkovala RNDr. Ondřeji Pavlačkovi, Ph.D, za ochotu, obětavou spolupráci, pomoc, odborné rady a především za čas věnovaný konzultaci a vedení mé bakalářské práce. Ráda bych také poděkovala své rodině za podporu v celém průběhu mého studia.

Úvod

Řekne-li se pojištění odpovědnosti, mnohým se vybaví odpovědnostní pojištění z provozu motorových vozidel, tedy povinné ručení. To musí mít ze zákona sjednané každý majitel motorového vozidla. Povinné ručení ale není jediným pojištěním, které spadá do této skupiny pojištění. „Nedokonalost lidské společnosti zapříčiňuje negativní dopad na nahodilosti. Obecně se jedná o lidské vlastnosti, jako je nešikovnost, nedbalost, zbrkllost, selhání, nebo jen nezkušenost.“ [1] Stačí jeden smolný den, kdy špatně ukotvená hadice od pračky vytopí souseda pod námi. Naše jindy tolik milované dítě kopne míč do okna vedlejšího domu. Rampouch na okraji okapu rodinného domu spadne na kolemjdoucího. V obchodě ve velké tlačenici omylem zavadíme o regál s drahou skotskou. Tyto a další velké či malé škody na majetku, zdraví či životě někoho druhého zahrnuje pojištění odpovědnosti. V podstatě jakákoli lidská činnost může způsobit škodu jinému subjektu. Poškozený si ze zákona může uplatňovat náhradu škody, která mu vznikla jednáním jiné osoby.

Způsobit škodu však nemusíme jen sousedovi nebo náhodnému kolemjdoucímu, ale také tomu, kdo nás zaměstnává. V zaměstnání často pracujeme s drahými stroji, dopravními prostředky, počítači apod. Každému z nás se může stát, že z nedbalosti nebo malé nepozornosti způsobíme škodu na majetku zaměstnavatele. Podle zákoníku práce musí zaměstnanec nahradit škodu vůči zaměstnavateli, a to až do výše 4,5 násobku jeho průměrné hrubé měsíční mzdy, kterou dostával před touto událostí. Nejen zaměstnanec musí hradit škodu, kterou svou činností způsobil, ale také zaměstnavatel hradí škodu vzniklou zaměstnanci při plnění pracovních povinností. Dále máme také provozní a profesní odpovědnost za škodu, kdy při určitých povolání je pojištění profesní odpovědnosti dokonce zákonně povinné, ale jsou i povolání, kdy si toto pojištění lidé sjednávají dobrovolně. Nemusí to být však škoda jen na majetku, ale také na zdraví, životě, ušlém zisku nebo výdělku.

Cílem mé práce bude seznámit čtenáře s pojištěním odpovědnosti a jeho členěním. U zákonného pojištění odpovědnosti za škody zaměstnavatele za pracovní úrazy a nemoci z povolání zaměstnanců si uvedeme příklad výpočtu pojistného. U občanské odpovědnosti a pojištění odpovědnosti za škody způsobené při lovu zvěře si porovnáme nabídky pojištění u různých pojišťoven. Podrobněji si pojištění odpovědnosti a jeho členění rozebereme v následujících kapitolách. Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla, tzv. „povinné ručení“, které je z hlediska objemu pojistného jednoznačně největším druhem pojištění odpovědnosti, si v práci pouze nastíníme, neboť by vydalo na samostatnou práci.

1 Pojmy z oblasti pojišťovnictví

První kapitola bude věnována vymezení základních pojmů, které jsou nezbytné pro porozumění této práci. V následujícím textu této kapitoly jsem vycházela z literatury [1], [2], [3].

Pojišťovnictví je regulovaný ekonomický obor, který pomáhá zajišťovat veškeré hodnoty včetně zdraví a života, jenž jsou ohrožovány řadou rizik. Zahrnuje všechny specializované instituce, jako jsou komerční pojišťovny. V České republice se do pojmu pojišťovnictví nezahrnují instituce sociálního pojištění či zdravotní pojišťovny.

Pojišťovny představují specializované instituce, které získaly povolení od České národní banky (dále jen ČNB) k vykonávání pojišťovací činnosti. Rozlišují se podle zaměření a to na univerzální, životní nebo neživotní pojišťovnu nebo podle právní formy a to na akciovou, družstevní a státní. S pojmem pojišťovna velmi úzce souvisí i pojem pojistitel. *Pojistitel* je totiž právnická osoba, která získala od ČNB povolení k pojišťovací činnosti samozřejmě podle Zákona o pojišťovnictví 277/2009 Sb. V nejčastějším případě se jedná právě o pojišťovnu.

Pojišťovací činnost spočívá v uzavírání smluv, poskytování pojistného plnění z nich, likvidace pojistných událostí, nakládání s aktivy, uzavírání smluv se zajišťovnami, správě smluv, asistenčních služeb a různé činnosti, zaměřující se k předcházení vzniku škod či zmírňování následků. Pojem *pojištění* v sobě skrývá smluvní vztah mezi pojistníkem a pojišťovnou, kdy se pojišťovna zavázala převzít na sebe nahodilá rizika, které vzniknou pojistníkovi v rámci pojistné smlouvy a zároveň pojistníkovi vzniklá povinnost platit pojistné.

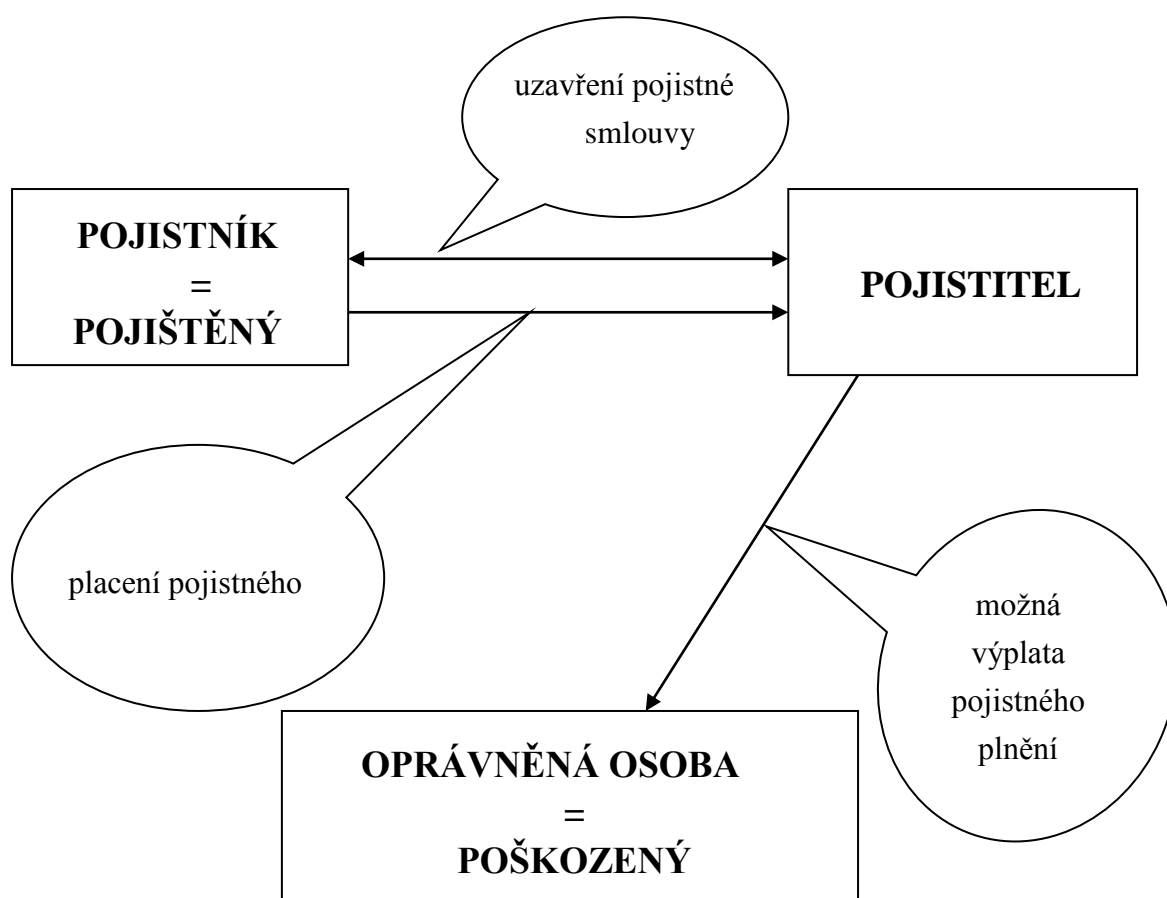
Pojištění můžeme rozdělit do dvou kategorií. První kategorii tvoří smluvní pojištění, kde se smlouva sjednává mezi pojišťovnou a zájemcem, který se rozhodne pojistit. *Smluvní pojištění* se člení na *dobrovolné smluvní*, u kterého pojistník nemá povinnost si pojištění uzavřít, sám zváží, jestli si dané riziko pojistí či ne a na *povinné smluvní*, kde je ze zákona povinné, aby určitý okruh lidí uzavřel pojištění, ale za možnosti výběru pojistitele. Druhou kategorii tvoří *zákonné pojištění*. Zde se pojistná smlouva nesjednává, ale z právního předpisu vyplývá povinnost platit pojistné ve vymezené výši, určité instituci a ve vymezený čas.

Pojištění v tržní ekonomice má více významů. Jedná se zejména o ovlivňování tržní ekonomiky, stabilizaci ekonomické úrovně všech činností podnikatelské sféry, občanů a státu, vytváření nových pracovních pozic, ovlivňování fungování tržní ekonomiky zásluhou krytí zrát v případě realizace nahodilých událostí, má také uplatnění v odpovědnosti ekonomických

subjektů za svoji finanční stabilitu i sociální situaci, makroekonomický význam související s tvorbou a investováním technických rezerv pojišťoven.

Fyzická nebo právnická osoba, které figuruje ve smlouvě jako *pojistník*, uzavřela s pojistitelem pojistnou smlouvu a tím jí vzniká povinnost platit pojistné za poskytnutou pojistnou ochranu, kde *pojistné* je cena neboli úplata za pojistnou ochranu. Ten, na jehož rizika se smlouva sjednává, ale může být odlišný od pojistníka, se nazývá *pojištěný*. Další osoba, která figuruje ve smlouvě, je *oprávněná osoba*, a té v případě pojistné události vzniká právo na pojistné plnění, neboli jinak řečeno, je to osoba, ve prospěch které se pojistná smlouva uzavírá.

Typický vztah subjektů pro odpovědnostní pojištění si vyjádříme Grafem 1.1.

Graf 1.1 Vztah subjektů u pojištění odpovědnosti

Ve smlouvě se také objevují pojmy jako *limit pojistného plnění*, což je částka dohodnutá v pojistné smlouvě udávající horní hranici pojistného plnění, nebo je přímo rovna velikosti pojistného plnění. Dále pojem *pojistné plnění* neboli částka vyplácená pojišťovnou při pojistné události. *Pojistná událost* musí být nahodilá skutečnost přesně vymezená

v pojistné smlouvě a je s ní spojen vznik nároku na vyplacení pojistného plnění. Často bývají zaměňovány termíny pojistná doba a pojistné období. *Pojistnou dobou* rozumíme dobu, na kterou je pojištění sjednáno, zatímco *pojistné období* je časové období, za které se platí pojistné.

Nutno ještě zmínit instituci systému zelených karet s názvem *Rada kancelářů*, zahrnující všechny členy národní kanceláře, participující na systému zelené karty (v České republice tj. Česká kancelář pojistitelů).

2 Pojištění odpovědnosti za škody

V druhé kapitole se budeme věnovat už konkrétně pojištění odpovědnosti, vymezíme si základní pojmy, rozdělíme si ho do skupin a také si nastíníme historii.

2.1 Vymezení základních pojmů pojištění odpovědnosti

Obecně je odpovědnost za škodu popsána v občanském zákoníku, případně v pracovně-právních vztazích zákoníkem práce. [32]

Kapitola byla zpracována především pomocí zdrojů [1], [2] a [3].

Předmětem pojištění odpovědnosti je právní vztah, kde pojišťovna kryje škody, které může pojištěný způsobit svou činností třetí osobě. Pojistnou událostí rozumíme škodu vzniklou na majetku, zdraví a životě třetí osoby, za kterou pojištěný nese plnou odpovědnost. Poté na základě rozhodnutí o plnění pojišťovna vyplácí pojistné plnění poškozené třetí osobě a to až výše limitu pojištění. Škoda se vztahuje na velký rozsah událostí, proto může být velmi vysoká. Obvykle se především poškození na zdraví odškodňuje náhradami v podobě věcných škod.

Náhrady věcných škod představují:

- náhrady za ztrátu na výdělku po dobu pracovní neschopnosti (jedná se o rozdíl mezi průměrnou čistou mzdou před pojistnou událostí a nemocenskou mzdou)
- náhrady za ztrátu na výdělku po ukončení pracovní neschopnosti (jedná se o rozdíl mezi průměrnou čistou mzdou před pojistnou událostí a mzdou po vzniku škody)
- náhrady za ztrátu na důchodu (jedná se o rozdíl mezi výší důchodu, kterou by poškozený dostával v případě, že se žádná škoda nestala a skutečnou výší důchodu)
- bolestné (jednorázové odškodnění za způsobenou bolest při léčení, poškozeném zdraví či při odstraňování následků na zdraví)
- náhrady za ztížení společenského uplatnění (jednorázové odškodnění, kdy škoda na zdraví ztěžuje poškozenému se zapojit do běžného života)
- náhrada nákladů na léčení (pokud nejsou uhrazeny z povinného zdravotního pojištění)
- náhrada věcné škody
- náklady spojené s pohřbem
- jednorázové odškodnění pozůstalých
- náklady na výživu pozůstalých

Obecná pravidla pro stanovení výše odškodňování stanovuje zákon č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (NOZ). Není-li možno stanovit rozsah náhrady, určuje se podle zásad slušnosti. [31]

Stejně jako ostatní typy pojištění, také pojištění odpovědnosti musí být nahodilé.

2.2 Principy sjednávání odpovědnostního pojištění

Konstrukce pojištění odpovědnosti vychází ze dvou základních principů sjednávání pojištění:

- A. *LossOccurence* neboli princip příčiny škody kryje škody způsobené v době trvání pojistné smlouvy. V některých případech se pojištění odpovědnosti nabízí společně s pojištěním majetku. Náhrada za škodu bude poskytnuta poškozenému za všechny pojistné události, které vznikly v době trvání pojištění bez ohledu na to, kdy došlo k vznesení nároku náhrady škody.
- B. *Claims Made* jinak také princip vznesení nároku je princip sjednávání pojištění, kde jsou kryty škody, které sice mohly nastat v minulosti, ale jejich následky, jinak řečeno nárok na úhradu škody, se projeví až během pojistného období platné pojistné smlouvy. Proto je důležité mít toto pojištění ne jen ve výkonu činnosti, ale také po dobu, kdy může poškozený vznést nárok na náhradu škody. Tato promlčecí doba je stanovena zákonem.

Především u profesního pojištění se více používá princip *Claims Made*. [2]

2.3 Rozdělení pojištění odpovědnosti

V této podkapitole byly použity zdroje [1], [2], [3], [4], [5].

Pojištění odpovědnosti zahrnuje různé oblasti a z toho důvodu je velmi variabilní.

Může jít například o tato pojištění:

- Odpovědnost za škodu způsobenou provozem vozidla
- Obecné pojištění odpovědnosti
 - Pro jednotlivce
 - Občanská odpovědnost
 - Odpovědnost držitelů zvířat
 - Odpovědnost z držení nemovitosti
 - Pojištění odpovědnosti z výkonu povolání

- Pojištění odpovědnosti za škodu podnikatelských subjektů
 - Obecné odpovědnostní pojištění podniků
 - Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou vadným výrobkem
 - Pojištění odpovědnosti za škodu vedoucích pracovníků
 - Pojištění odpovědnosti za škody na životním prostředí
 - Pojištění odpovědnosti za ekologickou újmu
 - Pojištění odpovědnosti za újmy vzniklé v důsledku závažné havárie
- Zákonné pojištění odpovědnosti za škody zaměstnavatele za pracovní úrazy a nemoci z povolání zaměstnanců
- Profesní odpovědnost
- Ostatní odpovědností pojištění
 - Pojištění odpovědnosti za škodu civilního leteckého dopravce
 - Pojištění odpovědnosti z provozu plavidel
 - Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou při lovu zvěře
 - Individuální pojištění odpovědnosti

2.4 Historie pojištění odpovědnosti v českých zemích

Na začátku první světové války se začalo rozvíjet pojištění automobilů, které bylo doposud jen okrajové. V Českých zemích byly vyráběny automobily nejdříve v celém Rakousko-Uhersku. Majitelé automobilů se pojišťovali proti škodám na vozidle a pojišťovny tato pojištění přijímaly především z reklamních důvodů. Vše se ale změnilo 9. srpna 1908, kdy byl vydán zákon o ručení za škody z provozování jízdních silostrojů neboli automobilů (tzv. automobilní zákon). Z českých pojišťoven to byla Patria, která jako první začala automobilové pojištění nabízet, a to v rámci úrazového a odpovědnostního pojištění. V tom samém roce ji následovala První česká, o rok později Rolnická, roku 1912 Moldavia a nakonec roku 1913 Hasičská. Avšak rozsah vídeňských, budapešťských, terstských a ostatních zahraničních pojišťoven, byl daleko větší. Nic se nezměnilo ani za první světové války, kde měly tyto země v pojištění odpovědnosti stále většinovou převahu. Z českých pojišťoven nabízely pojištění úrazu a odpovědnosti za škody První Česká, Patria, Moldavia, Pražská městská a Rolnická. Podíl českých pojišťoven na rakousko-uherském trhu se pohyboval v přijatém ročním pojistném okolo 3-4 %. [6]

I nadále se rozvíjela odpovědnost pro motorová vozila, a to především pomocí zákona č. 81/1935 Sb. z. a n., kdy se stalo pojištění vozidel povinné pro všechna motorová vozidla (do té doby pouze pro vozila sloužící ve veřejné dopravě osob). [7]

Významný posun dosáhlo pojištění odpovědnosti až mezi roky 1990 – 1992. 1. května 1990 vstoupil do platnosti zákon č. 105/1990 SB. o soukromém podnikání občanů. Podle §22, odst. 1 tohoto zákona, kdy registrací podnikatele vzniklo zákonné pojištění odpovědnosti podnikatele za škodu vzniklou pracovníkům při plnění pracovních povinností, nebo v přímé souvislosti s nimi. Podnikatel za tuto škodu odpovídal podle ustanovení §§187 až 205b Zákoníku práce. Pojištění se také vztahovalo na věci zaměstnanců na pracovišti. Podnikatel neměl povinnost uzavřít pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou jiným osobám, ale mohl si ho uzavřít dobrovolně. Ministerstvo financí, cen a mezd vydalo vyhlášku č. 138/1990 Sb., kde stanovily podmínky zákonného odpovědnostního pojištění. Zákonné pojištění vzniklo registrací podnikatele, ale pojistné platil až ode dne, kdy zaměstnal alespoň jednoho zaměstnance. Podnikatel byl povinný si vypočítat pojistné sám a platil ho zálohově podle určené sazby z přílohy vyhlášky. O rok později byl zákon č. 105/1990 Sb. nahrazen Živnostenským zákonem č. 455/1991. Zde už pojištění odpovědnosti podnikatele za škodu způsobenou pracovníkem nebylo zákonné pojištění, ale nazývalo se povinné smluvní pojištění. Pro povinné smluvní pojištění platily do konce roku 1992 Všeobecné pojistné podmínky schválené dozorčím orgánem pro tento typ pojištění. Od 1. 1. 1993 existuje nové zákonné pojištění pro každou fyzickou a právnickou osobu, která zaměstnává alespoň jednoho zaměstnance. U České pojišťovny, a.s. jsou pojištění všichni zaměstnavatelé, kteří s ní sjednali pojištění k 31. 12. 1992. Zbylé organizace byly pojištěny podle sídla své působnosti a to buď u České Kooperativy, a.s. nebo u Moravské Kooperativy, a.s., v současné době po sloučení u Kooperativy, pojišťovny, a.s. [8] Tento způsob řešení pojištění byl zvolen z nutnosti přijmout nějaké funkční pojištění a tehdy mu dávali životnost rok až dva. Už na začátku se jednalo o dvou náhradách. První náhradou bylo povinné smluvní pojištění odpovědnosti zaměstnavatele a druhou úrazové pojištění. Obě z těchto variant se později rozložily na spoustu menších a i po dvaceti letech hledání vhodného řešení není stále žádné vyhovující. [49]

Povinné pojištění museli mít také určité právnické nebo fyzické osoby, které odpovídaly za poskytnutí právní či jiné odborné rady. Tyto osoby odpovídají za škodu, kterou způsobily při výkonu své činnosti. Byly to především advokáti a komerční právníci. Podobné podmínky povinného odpovědnostního pojištění za škodu způsobenou výkonem povolání

měli auditoři, architekti, daňový poradci, střední zdravotní pracovníci a zubní technici, patentoví zástupci, inženýři, provozovatelé nestátních zdravotnických zařízení a soukromí veterináři. [8]

S osobním pojištěním odpovědnosti za škodu způsobenou členem řídicího orgánu přišla jako první na tuzemský trh pojišťovna Slavia a to 6. listopadu 2014. [9]

3 Charakteristika jednotlivých druhů odpovědnostního pojištění

V jednotlivých podkapitolách třetí kapitoly si přesněji nastíníme jednotlivé typy pojištění odpovědnosti. Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla si pouze nastíníme, dále se jím zabývat nebudeme. U některých pojištění odpovědnosti si pro představu uvedeme příklad nebo porovnání.

3.1 Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla

Celá podkapitola byla vypracována pomocí zdroje [10].

Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla, jinak řečeno povinné ručení, je v České republice povinně smluvní pojištění. Každý vlastník nebo uživatel motorového vozidla, který vozidlo využívá na veřejných tuzemských komunikacích (silnice, dálnice, místní komunikace, výjimku tvoří pouze komunikace, které nejsou veřejnosti přístupné) musí být pojištěn, a to, i když je vůz pouze na pozemní komunikaci ponechán.

Vozidlem se považuje silniční vozidlo, zvláštní vozidlo, trolejbus. Naopak pod pojem nespadá potahové vozidlo nebo tlačené pěší osobou, invalidní vozík, koloběžka, cyklistické kolo a podobně, pokud není stanoveno jinak.

Pojistník si pojištění odpovědnosti z provozu motorových vozidel ze zákona musí sjednat, ale záleží pouze na něm, u které pojišťovny s licenci na sjednávání tohoto pojištění si pojištění uzavře. Z povinného ručení se kryjí škody na zdraví a majetku poškozených osob při dopravní nehodě, kterou způsobil pojištitel. Náklady vzniklé při dopravní nehodě kryje pojišťovna, u které je viník nehody (pojištěný) pojištěn. Mohou to být náklady na opravu poškozeného vozidla, újma na zdraví či usmrcení, náklady na ušlý zisk, právní zastoupení apod. Pojišťovna hradí až do výše limitu, do kterého je pojištitel pojištěn. Nejnižší limit je však 35 milionů na škodu na zdraví nebo usmrcení každého poškozeného a 35 milionů na újmu na majetku. Škoda způsobená na vozidle nebo zdraví viníka nehody není kryta z jeho povinného ručení, ale může být kryta z havarijního pojištění, které není zákonem povinné a záleží pouze na pojištiteli, jestli si toto pojištění sjedná.

Každý, kdo si sjedná pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, obdrží od pojišťovny zelenou kartu dokazující platné pojištění. Zelená karta je mezinárodní doklad o platnosti

povinného ručení. Pojištěný se tímto dokladem prokazuje nejen v České republice, ale také ve všech členských státech Evropského hospodářského prostoru a dalších zemí, tvořící členy Rady kanceláří. Pokud řidič vozidla u sebe zelenou kartu nemá, může mu být udělena pokuta od policie. Zelená karta obsahuje registrační značku, platnosti pojištění, informace o stavu vozidla, VIN kód, druh a značku vozidla, kód země, jméno a adresu pojistníka, datum vydání karty, podpis za pojistníka, územní platnost a v neposlední řadě důležité informace o asistenčních službách, tísňovém volání apod.

Uzavřít smlouvu pojištění odpovědnosti z provozu vozidla musí každý vlastník tuzemského vozidla nebo řidič cizozemského. Po uzavření smlouvy, pojistník dostane od pojistitele zelenou kartu. Zelenou kartou rozumíme doklad o zaplacení pojištění odpovědnosti z provozu vozidla.

Limit pojistného plnění je stanoven jako nejvyšší hranice plnění pojistitele při jedné škodné události. Limit činí nejméně 35 000 000 korun na každého zraněného či usmrceného včetně nákladů na péči z veřejného zdravotního pojištění a nejméně 35 000 000 korun za škodu způsobenou na majetku. Limit zahrnuje i náklady na výjezd Hasičů záchranného sboru České republiky nebo dobrovolných hasičů obcí, pokud se jedná o zásah související se škodou.

Stanovit výši pojistného musí pojistitel v souladu se zákonem upravující pojištění tak, aby jednak splnil svých závazků v případě pojistného plnění, a také musí hradit příspěvky Kanceláři pojistitelů. Výše pojistného se taky odvíjí od bezeškodného průběhu pojištění, kdy dostává pojistník slevu. Pokud však pojistník nemá bezeškodní průběh, k pojistnému dostane přírůstek.

Pojištěný musí bez zbytečných odkladů oznámit pojistiteli škodnou událost, předložit příslušné doklady a postupovat podle pokynů pojistitele. Pojistitel je povinen provést šetření škodné události a to nejpozději do tří měsíců, kdy vzniklo právo na plnění.

3.2 Obecné odpovědnostní pojištění

Podkapitolu obecné odpovědnosti si rozdělíme ještě do tří menších podkapitol, přičemž u občanské odpovědnosti si uvedeme srovnání nabízeného produktu pojišťoven a u odpovědnostního pojištění z výkonu povolání si uvedeme příklad.

3.2.1 Občanská odpovědnost a odpovědnost držitelů zvířat

Občanská odpovědnost kryje škody způsobené třetí osobě v běžném občanském životě. Toto pojištění se vztahuje na veškerou škodu, kterou pojištěný zavinil přímo nebo nepřímo na zdraví jiné osoby (úraz, nemoc, smrt), dále na škodu způsobené na věcech či majetku a také škody, za které nese plnou odpovědnost dle zákona, například finanční. [2] Pojištění občanské odpovědnosti se často sjednává s pojištěním domácnosti, kde není krytý jen pojistník, ale všichni členové domácnosti. [11] Jedná se například o shození regálu v supermarketu, škody způsobené nezletilými dětmi, v zimních měsících se stávají čím dál více úrazy na sjezdovkách a v tomto případě už to nejsou škody v řádech tisíců, ale mohou se vyšplhat i do řádu milionů (srazím na lyžích manažera významné firmy, musím uhradit ušlý zisk, léčení, popřípadě trvalé následky apod.).

Většinou nebyvají kryti jen všichni členové domácnosti, odpovědnost se vztahuje i na škody způsobené drobnými domácími zvířaty (psy, kočky, papoušci...). Nezahrnují se však hospodářská zvířata a také nebezpečná a exotická zvířata. [34] Záleží však výhradně na nabídce pojišťovny. Některé mají ve výlukách i psy, ale lze psy připojistit, stejně jako koně a hospodářská zvířata (např. Generali). [33]

Příkladem pojistné události může být roztrhaná kabelka vaší známé od vašeho psa, která přijela na návštěvu. V tabulce 3.1 si uvedeme porovnání pojištění občanské odpovědnosti u vybraných pojišťoven.

Porovnání pojištění odpovědnosti u vybraných pojišťoven

Tabulka 3.1 představuje porovnání produktů pojištění občanské odpovědnosti u vybraných pojišťoven, které tento produkt nabízí samostatně: Allianz pojišťovna a.s., AXA pojišťovna a.s., Česká pojišťovna a.s., ČSOB Pojišťovna a.s., Generali pojišťovna a.s. a Slavia pojišťovna a.s. V porovnání nebyla zahrnuta druhá největší pojišťovna v České republice Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group, jelikož nenabízí pojištění občanské odpovědnosti samostatně. Údaje v Tabulce 3.1 jsou zpracovány pomocí oficiálních stránek srovnávaných pojišťoven a pracovníků těchto pojišťoven.

	Allianz pojišťovna a.s.	AXA pojišťovna a.s.	Česká pojišťovna a.s.	ČSOB Pojišťovna a.s.	Generali pojišťovna a.s.	Slavia pojišťovna a.s.
Újma na zdraví	1 000 000 Kč	Až výše celkového limitu	3 000 000 Kč	4 000 000 Kč	Do výše celkového limitu	4 000 000 Kč
Újma na věci	1 000 000 Kč		1 500 000 Kč	2 000 000 Kč		2 000 000 Kč
Finanční újma	1 000 000 Kč		1 000 000 Kč	750 000 Kč		750 000 Kč
Nemajetková újma	-	-	-	100 000 Kč		-
Limit na jednu pojistnou událost	Do výše jednotlivých limitů	5 000 000 Kč	5 500 000 Kč	Do výše jednotlivých limitů	5 000 000 Kč	Do výše jednotlivých limitů
Zahrnuje odpovědnost z chovu psa	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano
Územní platnost	Česká republika	Evropská unie, svět s výjimkou Severní Ameriky (krátkodobí pobyt do 3 měsíců)	Evropa	Evropa	Česká republika	Evropa
Cena (roční pojistné)	871 Kč	967 Kč	první rok 554 Kč další roky 615Kč	828 Kč	1 000 Kč	680 Kč

Tabulka 3.1 Srovnání pojištění občanské odpovědnosti, vlastní vypracování

Jako kritéria porovnávání jsem zvolila výši pojistného plnění při újmě na zdraví, újmě na věci, finanční újmě, nemajetkové újmě, popřípadě i celkový limit, protože některé pojišťovny nemají vyhrazen konkrétní limit při jednotlivých újmách. Pojišťovny nabízí více variant limitů, proto jsem zvolila přibližně porovnatelné limity a od tohoto kritéria se potom odvozují ostatní. Jelikož pes tvoří součást téměř každé druhé domácnosti, nesmí chybět kritérium v podobě odpovědnosti z chovu psa. Další zvolené kritérium je územní splatnost a poslední kritérium, pro většiny troufám si tvrdit nejdůležitější, zahrnuje celkovou cenu pojištění neboli výši pojistného. U všech zmíněných pojišťoven se pojištění vztahuje na

všechny členy domácnosti a sjednává se bez spoluúčasti, z tohoto důvodu nejsou tyto kritéria zahrnuta.

Výběr nejlepší varianty pojištění je velmi subjektivní. Občanská odpovědnost vždy vychází levněji, když tvoří součást pojištění domácnosti. Co se ale týká samostatného produktu občanské odpovědnosti, zvolila bych podle vybraných kritérií pojistitele Slavia pojišťovna a.s. Výše limitů pojistného plnění se řadí mezi nejvyšší, zahrnuje odpovědnost z chovu psa, rozšířenou planost až na území států Evropy a celková výše pojistného je jednoznačně nejnižší. Přehlednost a orientace na webových stránkách také patřila k těm lepším, stejně jako u Generali pojišťovny a.s. Naopak v tomto hledisku byla značně nejhorší Allianz pojišťovna a.s. Stránky měla nejméně přehledné, málo dostupných informací, ale na druhou stranu reakce na emaily rychlá a věcná.

Samozřejmě ve hře jsou i další aspekty pro správný výběr pojistitele. Může to být například spolehlivost pojišťovny plnit, to ale bohužel zjistíme až při pojistné události, popřípadě z recenzí, které však mohou být také značně subjektivní. Značnou roli při výběru pojistitele mohou hrát i asistenční služby. Nejvíce však musíme hledět na konkrétní pojistné podmínky produktu a to z toho důvodu, že může být spousta výluk z pojištění.

3.2.2 Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou držbou nemovitosti

Dalším z odvětví obecné odpovědnosti je pojištění odpovědnosti za škodu z držby nemovitosti. Pojištění nahrazuje škodu na zdraví, usmrcení, majetku a finančních ztrátách, která vznikne vlastnictvím, držbou, nájmem nebo jen správou nemovitosti (stavba a pozemek k ní patřící) nebo vlastnictvím a provozem zařízení v domě určeném pro nájemníky a vlastnictvím budovy, díla ve stavbě nebo také prováděním stavebních činností. Pojištění je dobrovolné a často se sjednává s pojištěním nemovitosti. Jako příklady pojistných událostí si můžeme uvést pád střešní krytiny, sněhu, rampouchu, omítky z nemovitosti na procházející osobu či zaparkované auto, úraz chodce na neuklizeném, ledem pokrytém chodníku nebo schodišti, prasknutí vodovodního potrubí a tím vytopení bytu pod vámi nebo pád stromu na sousedův pozemek. [12] Také existuje ***pojištění odpovědnosti z držby a provozu bytového domu***, které se vztahuje na újmy vzniklé v souvislosti s držbou a provozem bytového domu. [13] S tím úzce souvisí ***pojištění odpovědnosti členů statutárního orgánu bytového domu***, kdy se pojištění vztahuje na odpovědnost pojištěného za škody způsobené jiné osobě v souvislosti s vykonáváním funkce člena statutárního orgánu společenství vlastníků nebo bytového družstva. [14]

3.3 Pojištění odpovědnosti z výkonu povolání

Poslední, ale ne méně významné, obecné pojištění odpovědnosti, tvoří pojištění odpovědnosti z výkonu povolání, často známé jako „pojistka na blbost“. Každý zaměstnanec odpovídá svému zaměstnavateli za způsobené neúmyslné škody při výkonu povolání, a to až do 4,5 násobku své hrubé mzdy, proto by měla pojistná částka odpovídat právě 4,5 násobku hrubého platu. Například u mzdy 25 000 Kč může zaměstnavatel požadovat až 112500 Kč. Pokud však zaměstnanec škodu způsobí úmyslně nebo v opilém stavu, pak žádný horní limit neexistuje. [15] V tabulce 3.2 si uvedeme přehled limitů. [16]

Odpovědnost	Vznik odpovědnosti	Maximální náhrada škody	Dokazovací povinnost	Příklad
Obecná	automaticky	4,5 násobek z průměrné hrubé měsíční mzdy	na straně zaměstnavatele	Poškození automobilu zaměstnavatele z nedbalosti
Za nesplnění povinnosti k odvrácení škody	automaticky	3 násobek z průměrné hrubé měsíční mzdy	na straně zaměstnavatele	Neupozornění vedoucího na hrozící škodu
Za schodek na svěřených hodnotách, které je zaměstnanec povinen vyúčtovat	na základě písemné dohody	neomezeno	na straně zaměstnance	Schodek na svěřených penězích, ceninách či zboží
Za ztrátu svěřených předmětů	na základě písemné dohody	neomezeno	na straně zaměstnance	Ztráta mobilního telefonu, jestliže zaměstnanec neprokáže, že ztráta vznikla zcela nebo zčásti bez jeho zavinění
Za škodu způsobenou vyrobením zmetku	automaticky	0.5 násobek průměrného hrubého měsíčního příjmu	Na straně zaměstnavatele	Poškození stroje vyrobením zmetku z nedbalosti

Tabulka 3.2 Přehled náhrady škod způsobené zaměstnavateli. [16]

Pojištění si sjednává zaměstnanec a vztahuje se především na poškození nebo ztrátu majetku zaměstnavatele (např. svěřených předmětů - mobilní telefon apod.), ale i škodu na

zdraví a finanční újmu. Pojištění je zcela dobrovolné. [3] Lze k pojištění připojistit i další činnosti například: připojištění řidičů, které kryje škody na svěřeném vozidle při výkonu pracovních povinností, nebo připojištění pracovních strojů, které se vztahuje na škody způsobené pracovním strojem, ať už je to bagr, jeřáb či vysokozdvizný vozík apod. [39] Pro tento typ pojištění je typická spoluúčast a to nejméně 10 %, samozřejmě čím menší spoluúčast, tím dražší bude vy výsledku pojistné. Obvykle platí pojištění na území České republiky, ale je možné ho rozšířit i do dalších zemí (některé pojišťovny mají rozšíření přímo už v základní nabídce). Tento bod je důležitý pro zaměstnance, kteří se často vydávají na pracovní cesty nebo sídlo zaměstnavatele či místo podnikání leží mimo území České republiky. [15]

Jako příklad pojistné události si můžeme uvést polití počítače čajem, odeslání platby na jiný účet, znehodnocení zboží apod.

3.4 Pojištění odpovědnosti za škodu podnikatelských subjektů

Kapitola odpovědnosti podnikatelů nás seznámí s odpovědnostmi, kterým čelí podnikatelské subjekty.

3.4.1 Obecné odpovědnostní pojištění podniků

Jedná se o smluvní dobrovolné pojištění podnikatelských subjektů a různých organizací na škodu, způsobenou svým provozem třetí osobě. Užívá se především v okruhu služeb. Pojišťují se škody, které mohou vzniknout na opravovaných věcech, na odložených kusech oblečení například u kadeřníka či v restauraci, dále pak škody způsobené návštěvníkům a exkurzím při výrobě nebo poničením okolních budov při požáru apod. [3]

3.4.2 Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou vadným výrobkem

Pojištění kryje především povinnost nahradit újmu na životě, zdraví, či majetku třetí osobě způsobené v souvislosti s užitím vadného výrobku. [2] Dále také kryje náklady vynaložené na stažení vadného výrobku z trhu, tím může být stabilita firmy značně otřesena, neboť může být poškozena i její prestiž. Díky pojišťovnám můžou firmy značné riziko převést. Pokud se jedná především o škodu na zdraví či ušlém zisku, i v tomto případě se náhrada škody může vyšplhat do řádu milionů. Za vadný výrobek lze považovat i vadně vykonanou práci. [35] Povinnost nahradit tuto škodu je upravena zákonem č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku. [17] V některých případech by dovozci bez tohoto pojištění nemohly

výrobky vůbec dovážet, poněvadž dovozce má povinnost sjednat pojištění odpovědnosti v zájmu ochrany poškozených osob v případě, není-li odpovědná osoba schopna vzniklé náklady uhradit. Pojistitel dbá především na tyto kritéria: obrat firmy, oblastní vymezení prodeje, délka doby výrobku v prodeji, předchozí průběh nároků na odškodnění. [2] Pojištění odpovědnosti za vadný výrobek je však možné prevencí značně omezit ne-li dokonce zcela vyloučit. Výrobce se může této odpovědnosti zbavit tím, že jednoznačně prokáže, že škodu nezpůsobil. O případech, zda škodu opravdu způsobil výrobek, většinou rozhoduje soud. [36]

3.4.3 Pojištění odpovědnosti za škodu vedoucích pracovníků (D&O)

Pojištění zahrnuje odpovědnost za škodu způsobenou členem řídicího orgánu, jako jsou manažeři, ředitelé, členové představenstva a dozorčí rady akciové společnosti, dále jednatele společnosti s ručením omezeným, kteří odpovídají společnosti celým svým majetkem. Pojištění také zahrnuje státní organizace, územní správní celky nebo nadace. [37] Vedoucí pracovníci mají mnoho odpovědných činností a pojištění odpovědnosti kryje škody související právě s touto činností. [2]

Činnost vedoucích pracovníků spočívá například:

- Poskytování odborných služeb
- Zabezpečují dodržování předpisů
- Nesmějí dovolit zaměstnanci vykonávat zakázané práce nebo práce, které neodpovídají jeho zkušenostem, znalostem či dokonce zdravotní způsobilosti
- Kontrolují bezpečnost na pracovišti
- Zkoumají příčiny pracovních úrazů
- Ručí za správný technický chod strojů, dopravních prostředků apod. [18]

Tohle je jen malá ukázka prací, které musí vedoucí pracovník vykonávat. Samozřejmě velmi záleží, jakou pozici ve firmě vykonává, od toho se pak liší jeho povinnosti. Pojistnou událostí v tomto případě je povinnost pojištěného nahradit škody vzniklé jeho činností, za kterou odpovídá. [2] Pojištění kryje škody, které vznikly při jednání nebo nečinnosti vedoucí osoby nebo jednání při poskytování odporných služeb, porušení rozsahu svého oprávnění nebo také porušení zásad a nařízení schválených orgány společnosti. [2] V České republice není pojištění ze zákona povinné. [37]

3.4.4 Pojištění odpovědnosti dopravce v silniční nákladní dopravě

Pojištění si sjednávají společnosti, které provozují vnitrostátní nebo mezinárodní silniční dopravu vlastním jménem pro cizí potřebu za úplatu. Pokud se jedná o vnitrostátní přepravu, pojištěný se řídí právními předpisy České republiky a občanským zákoníkem v platném znění. Pokud se však jedná o mezinárodní přepravu, pojištění se musí řídit Úmluvou o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční dopravě (Úmluva CMR). Pojistná částka by měla odpovídat hodnotě nákladu. [19]

3.4.5 Pojištění odpovědnosti za škody na životním prostředí

Jak už z názvu vyplývá, jedná se o škody na životním prostředí. Dává se přednost náhradě ve formě peněžní, protože škoda na životním prostředí je vnímána jako ztráta materiální, tudíž se vyjadřuje v penězích. Náhrada škody se uplatňuje jen na životní prostředí, respektive na jeho jednotlivé složky (např. les, půda...), které jsou předmětem vlastnictví. V souvislosti se vzniklou škodou vzniká i porušení právních předpisů. [20]

3.4.6 Pojištění odpovědnosti za ekologickou újmu

Zákon udává povinnost předcházet ekologické újmě, popřípadě ji napravit. Ekologickou újmou rozumíme újmu měřitelnou se závažnými nepříznivými účinky na určité přírodní zdroje (chránění druhů živočichů a planě rostoucích rostlin a s tím související jejich stanoviště). Zákon také udává povinnost prevence nebo nápravných opatření. Na rozdíl od škody na životním prostředí je ekologická újma brána jako imateriální ztráta a velmi obtížně se vyčísluje. Ekologická újma se projevuje i na složkách, které nejsou předmětem vlastnictví. Nejčastěji se škoda napravuje uvedením do původního stavu. V tomto případě je poškozeným stát. [20]

3.4.7 Pojištění odpovědnosti za újmy vzniklé v důsledku závažné havárie

Pojištění se dotýká všech, kteří podnikají v chemickém oboru. V některých případech vzniká zákonná povinnost si sjednat pojištění pro případy, kdy by mohla vzniknout závažná nehoda. Přesnou definici závažné havárie a osob mající povinnost uzavřít povinné pojištění udává zákon č. 59/206 Sb. o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky. [17]

3.5 Zákonné pojištění odpovědnosti za škody zaměstnavatele za pracovní úrazy a nemoci z povolání zaměstnanců

Riziko pracovního úrazu nebo nemoci z povolání je velice významné, proto se k němu stát staví odlišně než k jiným rizikům. Vztah mezi pojistníkem a pojistitelem vzniká ze zákona, jedná se totiž o povinné odpovědnostní pojištění. Pojistník se v tomto případě nazývá zaměstnavatel. [2]

U České pojišťovny a.s. mají pojištění všichni zaměstnavatelé, kteří je s ní měli sjednáno k 31. 12. 1992. V současné době Česká pojišťovna už nepřijímá nové klienty a zákonné pojištění provozuje v České republice pouze Kooperativa pojišťovna, a.s., ViennaInsurance Group. [3]

Pojistný vztah v tomto případě nevzniká pojistnou smlouvou, ale skutečností, že zaměstnavatel zaměstná alespoň jednoho pracovníka. Pojištění slouží především jako ochrana zaměstnavatele před uplatněním nároků zaměstnanců za škodu vzniklou na pracovišti. [22] Zaměstnavatel je povinen skutečnost o zaměstnání nejméně jednoho pracovníka oznámit písemně pojišťovně a to bez zbytečných odkladů. [24] Zákonné pojištění se zaměřuje na pracovní úrazy a nemoci z povolání, které pracovníci utrpí v rámci pracovního poměru a to na základě pracovní smlouvy, dohody o pracovní činnosti nebo dohody o provedení práce. Podmínky pracovněprávního vztahu upravuje zákoník práce. [23] Povinnost platit pojistné vzniká i zahraničním zaměstnavatelům, kteří platí sociální pojištění za své pracovníky v České republice. Pojištění se však nevztahuje na úrazy členů statutárních orgánů, společníků, jednatelů, dozorčích rad.

Pojištění platí po celou dobu pracovně právního vztahu a existence zaměstnavatele. Pojistné si vypočítává zaměstnavatel sám a to vynásobením příslušné sazby, kterou si určí podle OKEČ (Odvětvové klasifikace ekonomických činností) převažující činnosti vykonávané zaměstnavatelem (příloha vyhlášky MF č. 125/1993 SB. ve znění pozdějších změn a doplňků) a základu, který je totožný s vyměřovacím základem pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti dle § 5 zákona č. 589/1992 Sb. [24] Sazby neboli koeficienty se pohybují ve škále od 2,8- 50,4 promile. Nejčastěji používaná sazba je 4,2 promile (např. pro obor výroba a rozvod vody, pohostinství a ubytování, cestovní kanceláře, letecká, námořní a potrubní doprava atd.). Nejnižší sazbu 2,8 promile mají reklamní činnosti, pojišťovnictví kromě povinného sociálního zabezpečení, fotografické služby, peněžnictví, vydavatelské činnosti apod. Naopak nejvyšší sazbu 50,4 promile má dobývání černého uhlí

včetně výroby černouhelných briket, dobývání a úprava uranových a thoriových rud a dobývání rud. [22] Základ pro vyměření pojistného tvoří souhrn vyměřovacích nákladů za uplynulé kalendářní čtvrtletí všech zaměstnanců, kteří byli v tomto období u zaměstnavatele zaměstnaní. Nejmenší pojistné je 100 Kč. Pojistné se platí čtvrtletně a splatnost je do 31. 1. na I. čtvrtletí, do 30. 4. na II. čtvrtletí, do 31. 7. na III. čtvrtletí a do 31. 10. na IV. čtvrtletí.

Pokud se zaměstnavatel opozdí s placením, dlužné pojistné se mu zvedá vždy o 10 procent dlužné částky za každý započatý měsíc prodlení. Zaměstnavatel má povinnost prokázat zaplacené pojistné a zároveň i správnost jeho výpočtu za celou dobu trvání pojištění. V opačném případě se předpokládá, že pojištění nebylo uhrazeno. [23] Pokud vznikne přebytek pojistného nad výplatami pojistných plnění a náklady správní režie pojištění, je tento přebytek odváděn každoročně do státního rozpočtu. V opačném případě by vzniklý deficit byl hrazen právě ze státního rozpočtu. Na základě tohoto principu pojišťovny nevytvářejí žádné pojistně-technické rezervy na budoucí výplaty. Tento princip je však zcela nevyhovující. Dosavadní parametry totiž hovoří o systému, který je již v několikamiliardovém mínusu, proto se neustále jedná o transformaci na jiný systém. [1]

Na základě pojištění odpovědnosti zaměstnavatele vzniká zaměstnavatelům právo, aby za ně pojišťovna uhradila škodu, která vznikla pracovníkovi při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání v rozsahu, v jakém za škodu odpovídá zaměstnavatel. [2] Pojistné plnění není omezeno limitem a zároveň u pojištění není ani spoluúčast. [49]

Pojistnou událostí se rozumí vznik povinnosti zaměstnavatele nahradit škodu. [2] Pokud zaměstnavatel zanikne a nikdo za něj nepřevzme práva a povinnosti z pracovněprávního vztahu (např. nový zaměstnavatel) poškozený má právo se obrátit přímo na pojišťovnu. Pojišťovna má povinnost mu nahradit škodu ve stejném rozsahu, jako by ji byl povinen nahradit zaměstnavatel. [25]

Zánik pojištění vzniká ukončením činnosti firmy nebo ukončením pracovních poměrů se všemi zaměstnanci, tudíž zaměstnavatel už nezaměstnává žádnou osobu. [26]

V současné době se však chystají změny v tomto pojištění. Jedním z posledních návrhů byla změna nositele pojištění. Zaměstnavatelé měli sami odškodňovat pracovní úrazy a nemoci z povolání a nositel pojištění Česká správa sociálního zabezpečení (dále ČSSZ) měl zaměstnavatelům pouze kompenzovat vyplacené náhrady, popřípadě nabízet konzultace. Nakonec však došlo ke změně návrhu a poškozené zaměstnance bude odškodňovat přímo ČSSZ. Toto pojištění odpovědnosti tedy zůstává stále otevřené novým návrhům a změnám směřujících k vylepšení současného systému. [49]

Pomocí údajů v tabulce 3.3 si uvedeme příklad výpočtu pojistného u odpovědnosti za škody zaměstnavatele za pracovní úrazy a nemoci z povolání zaměstnanců. Zvolila jsem si pediatrickou ordinaci zaměstnávající jednu doktorku a jednu zdravotní sestru.

Měsíc	Součet hrubé mzdy doktorky a zdravotní sestry
4/2016	75 000 Kč
5/2016	65 000 Kč
6/2016	70 000 Kč
Celkem	210 000 Kč

Tabulka 3.3 Součty hrubých mezd za III. čtvrtletí, vlastní vypracování s pomocí zdroje [22]

Sazbu vyhledáme podle OKEČ. Pediatrická ordinace spadá do sekce 85.1 – Zdravotnictví čili sazba bude 4,2 %. Pojistné se vypočítá jako násobek hrubé mzdy všech zaměstnanců a sazby.

Pojistné naší pediatrické ordinace bude 882 Kč (210 000 krát 0,0042). Vypočtená částka pojistného 882 Kč musí být poslána na účet pojišťovny do 31. 7. 2016. [22]

3.6 Profesní pojištění odpovědnosti

Pojištění profesní odpovědnosti slouží jako ochrana pojištěného při vzniku škody související s výkonem jeho profese před nepředpokládanými výdaji, díky kterým by mohla být ohrožena kariéra. Může to být újma na zdraví a životě, škoda na majetku nebo finanční újma samozřejmě vše v souvislosti s výkonem určitého povolání nebo provozem kanceláře nebo ordinace. Pojištění je určeno pro povolání, které ze zákona odpovídají za své profesionální chyby a omyly. Díky tomu se profesní odpovědnost vybraných povolání řadí mezi smluvně povinné pojištění. [2] Mezi vybrané profese, mající ze zákona povinné pojištění odpovědnosti, patří jednak provozovatelé nestátních organizací, a to ambulantní, veterinární a zubní lékaři nebo například i lékárny. V druhé řadě si musí profesi pojistit ekonomové a právní profese jako jsou advokáti, notáři, auditoři, účetní, daňový poradci, soudní exekutoři a správci konkurzní podstaty. Dále se pojišťují i makléři, pojišťovací zprostředkovatelé, realitní kanceláře, pracovníci informační technologie, architekti nebo myslivci. Pojištění profesní odpovědnosti si však můžou sjednat i profese, kterým to stát výslovně nepřikazuje, mezi takové se řadí projektanti, překladatelé a tlumočníci, rozhodce atd. Podrobně si rozebereme

profesní pojištění odpovědnosti u některých z nich. Pojištění nechrání pojištěného před škodou vzniklou důsledkem nedodržení lhůty, ani před škodou vzniklou obchodování s cennými papíry. Dále jsou nepojistitelné škody z válečných událostí, škody vzniklé živelnými pohromami (eroze půdy, vibrace), škody s vysokým rizikem, škody způsobené mateřské společnosti nebo škody způsobené platební neschopností. [28]

O pojištění odpovědnosti vybraných profesí, které mají ze zákona povinné uzavřít pojištění odpovědnosti, si řekneme trochu víc. Pojištění profesní odpovědnosti *advokátů* upravuje zákon č. 85/1996 Sb. o advokacii. Advokát odpovídá svému klientovi za škodu, které mu způsobil při výkonu advokacie. Advokát odpovídá i za škodu způsobenou jeho zaměstnancem nebo zástupcem. [46] Celkově profesní odpovědnost právnických profesí je jedním z nejrizikovějších. Může to být způsobeno velmi častými změnami, ať už z legislativního prostředí, nebo tlakem ze strany klientů, kterým musí advokáti čelit. Za chyby a omyly se v tomto případě považuje opomenutí v právních prověrkách týkajících se nemovitosti, opožděné uplatnění nároku, který byl díky tomu promlčen, chyby při sepisování nájemní smlouvy apod. [27] Minimální výši limitu pojistného plnění stanovuje zákon a od této minimální hranice si výši limitu stanovuje advokát nebo společnost. Nejnižší limit plnění si vybírají advokáti se zaměřením na rodinné právo a vyšší limity pak velké kanceláře. [46]

U informačních technologií často dochází ke zpoždění projektů, čímž nenaplní nároky klientů a dojde k nedodržení smluvních podmínek nebo k nedbalosti a právě tyto rizika kryje profesní pojištění odpovědnosti u informačních technologií. I když se odpovědnost neprokáže, mohou být náklady na právní zastoupení finančně náročné, a i tyto náklady může krýt odpovědnostní pojištění. Nejčastěji způsobuje chyby a omyly neúmyslný přenos počítačového viru, chybně nainstalovaný software a hardware, selhání softwaru.

Mediální společnosti tvoří velkou škálu oblastí, jako jsou reklamní agentury, rozhlas nebo tisková média, televize, vydavatelství. Všechny tyto oblasti profese se vystavují rizikům vyplývajícím z duševního vlastnictví, ochrany soukromí, pomluv atd. I internet, bez kterého si mnoho lidí už nedokáže představit život, vytváří nástrahy a rizika spojené s odpovědností za obsahy stránek, copyright, ochrana soukromí, plagiátorství. Za nejčastější chyby a omyly považujeme, chybně umístěné reklamy a billboardy, porušení práv k duševnímu vlastnictví, užití fotografie nebo jiných osobních údajů známých osobností bez souhlasu a zveřejnění nepravdivých a hanlivých informací.

I účetní a auditoři jsou vystaveni profesnímu riziku při vykonávání auditu, podávání daňového přiznání nebo účetní chyby. Mezi nejčastější chyby a omyly řadíme chybné

poradenství při daňovém strukturování obchodní transakce, neodhalené podvodné aktivity při auditu společnosti a penále vzniklé v důsledku špatného určení, výpočtu, pozdního přiznání či zaplacení daně. [27]

U *lékařů a poskytovatelů zdravotnických služeb* je profesní pojištění odpovědnost velice důležité. Pojištění se vztahuje na náhradu škody a nemateriální újmu, dojde-li k újmě na zdraví nebo k úmrtí pacienta v souvislosti s odborným pochybením. Limit pojistného plnění se stanovuje v souvislosti s odborností, rozsahem poskytovaných služeb apod. V tomto pojištění není rozhodující výše pojistného, ale především pojistné podmínky, které zaručují spolehlivé krytí všech případů pojistných událostí. [47]

Dále se s profesní odpovědností můžeme setkat u *pojišťovacích zprostředkovatelů*, které kryje újmy způsobené při výkonu zprostředkovatelské činnosti, včetně pojištění nákladů za ztrátu dokladů nebo ztrátu na majetku pojistníka. [48]

Také *architekti* mají povinnost sjednání profesní odpovědnost na újmu, kterou způsobí výkonem své profese zahrnující poskytování vybraných a odborných činností ve výstavbě a odborných služeb s tím souvisejících. Škodu může způsobit například vadou v projektu. [45]

3.7 Ostatní odpovědnosti pojištění

V následujících podkapitolách si představíme pojištění odpovědnosti, které nejsou tak známé, ale přesto jsou důležité a dokonce i povinné.

3.7.1 Pojištění odpovědnosti za škodu civilního leteckého dopravce

Velmi důležitá oblast pojištění odpovědnosti je odpovědnost za škodu z provozu letadla, kterou může způsobit provozem letadla jejich provozovatel. Pojištění slouží jako ochrana pasažérů při jejich civilní dopravě, ochrana zboží přepravovaného leteckým dopravcem, ochrana zavazadel a v neposlední řadě, ale i ochrana osob, které se neúčastní letecké dopravy, ale může jim vzniknout škoda. Jde o osoby poškozené při leteckém neštěstí, manévrováním letadla na letišti nebo jiným provozem letadla (např. prasknutí oken při překonávání zvukové bariéry letadla). Nejen v České republice, ale i v ostatních zemích se pojištění sjednává jako smluvní povinné a je vyžadováno při povolování letecké dopravy nebo při povolování přeletů nad cizími zeměmi a při povolení přistání na cizím letišti. Uzavření pojištění odpovědnosti z provozu letadla je jednou z podmínek k provozu. Společně s žádostí o zapsání letadla do leteckého rejstříku musí žadatel předložit i doklad o sjednání pojištění a

doklad o jeho zaplacení neboli zaplacení pojistného. Stejná povinnost platí i pro uživatele sportovních letadel. [3]

3.7.2 Pojištění odpovědnosti z provozu plavidel

Pojištění hradí újmy související s provozem pojištěného plavidla. Většinou se sjednává s majetkovým pojištěním plavidel. Chrání škody způsobené na věci, zdraví a životě a také finanční škody.[17]Stejně jako u odpovědnostního pojištění za škodu způsobenou letadlem i v tomto případě se jedná o smluvní povinné pojištění. Pojištění musí trvat po celou dobu evidence plavidla v plavebním rejstříku. [29]

3.7.3 Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou při lovu zvěře

Zákon o myslivosti v § 48 odst. 1 udává povinnost každé osobě lovicí zvěř sjednat si pojištění odpovědnosti působenou touto činností, kde může dojít k ublížení na zdraví nebo dokonce k usmrcení jiných osob. Jedná se o povinné smluvní pojištění. Někdy bývá pojištění označováno jako pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu práva myslivosti. Pro případ pojistného plnění jsou zde stanoveny limity. Za škodu na zdraví nebo usmrcení činí limit nejméně 20 000 000 Kč a za škodu na věci nejméně 500 000 Kč na jednu pojistnou událost. [5]

Porovnání pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou při lovu zvěře

Tentokrát byl výběr pojišťoven následující: Halali, všeobecná pojišťovna, a.s., Česká pojišťovna a.s., Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s. a Česká podnikatelská pojišťovna, a.s. Údaje v Tabulce 3.4 jsou zpracovány pomocí oficiálních stránek srovnávaných pojišťoven a pracovníků těchto pojišťoven.

Halali, všeobecná pojišťovna, a.s. nabízí pojištění pro členy Českomoravské myslivecké jednoty, z.s. a pro nečleny. V tomto případě jsem k porovnávání zvolila nečlena, protože ostatní vybrané pojišťovny toto členství nezohledňují. Horní limit plnění na újmu na zdraví má pojišťovna nastaven na 20 000 000 Kč, zatímco horní limit na újmu na věci a finanční újmu činí 500 000 Kč. Pojišťovna zohledňuje i škodu, kterou myslivec svou činností způsobí zvířeti (s výjimkou zvěře) a to až do výše 500 000 Kč. Dále však nehradí škodu způsobenou loveckým psem, neobsahuje úrazové pojištění myslivce v souvislosti s výkonem práva myslivosti a také neobsahuje pojištění lovecké zbraně. Spoluúčast se nesjednává. Cena ročního pojištění činí 500 Kč. Česká pojišťovna, a.s. má horní limity na újmu na věci, finanční újmu a újmu na věci stejné jako Halali, všeobecná pojišťovna, a.s. Pojištění zahrnuje

škodu způsobenou zvířeti (s výjimkou zvěře), pojištění zbraně a hradí také škodu způsobenou loveckým psem. Úrazové pojištění pro myslivce v souvislosti s výkonem práva myslivosti neobsahuje. Spoluúčast se sjednává ve výši 500 Kč. Cena ročního pojištění vychází na 401 Kč. Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s. vyšla z mého pohledu v porovnávání jako vítěz. Pojišťovna má vysoké limity plnění. Limit škody způsobené na zdraví činí dokonce 25 000 000 Kč, škodu na zdraví hradí pojišťovna až do výše 1 000 000 Kč a finanční újmu do výše 500 000 Kč. Hradí škodu způsobenou loveckým psem, obsahuje pojištění zbraně, zahrnuje i úrazové pojištění myslivce v souvislosti s výkonem práva myslivosti a to s horní hranicí plnění 100 000 Kč na smrt způsobenou úrazem, 500 000 Kč na trvalé následky způsobené úrazem a 50 000 Kč na dobu nezbytného léčení úrazu. Obsahem produktu je dokonce i znovupořízení vycvičeného zvířete s horní hranicí plnění 50 000 Kč, vlastnictví, držení a používání látek a potřeb k výrobě loveckých nábojů a další. I přes to, kolik toho produkt obsahuje, cena pojistného je nižší než u všech srovnávaných pojišťoven a neobsahuje ani spoluúčast. Jediné úskalí v pojištění vidím v tom, že nezahrnuje škodu, kterou myslivec způsobí zvířeti (s výjimkou zvěře). Poslední pojišťovnou, která byla objektem porovnávání pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou při lovu zvěře, je Česká podnikatelská pojišťovna, a.s. Újma na zdraví má horní hranici plnění 20 000 000 Kč a újma na věci 1 000 000 Kč. Pojištění neobsahuje ani pojištění zbraně, ani úrazové pojištění, ani se nevztahuje na škody způsobené myslivcem jinému zvířeti (s výjimkou zvěře). Kryje však škody způsobené loveckým psem. Spoluúčast tvoří nejvyšší částku ze všech srovnávaných pojišťoven. Výše ročního pojistného činí 421 Kč.

Ve srovnání těchto čtyř pojišťoven nejlépe obstála Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s. Tato pojišťovna nabízí pojištění odpovědnosti způsobené při lovu zvěře s nejvyšším a nejširším krytím a i přesto je pojistné nejnižší. Navíc všechny důležité informace jsou plně a přehledně dostupné na webových stránkách pojišťovny.

	Halili, všeobecná pojišťovna, a.s.	Česká pojišťovna a.s.	Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.	Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.
Újma na zdraví	20 000 000 Kč	20 000 000 Kč	25 000 000 Kč	20 000 000 Kč
Újma na věci	500 000 Kč	500 000 Kč	1 000 000 Kč	1 000 000 Kč
Finanční újma	500 000 Kč	500 000 Kč	500 000 Kč	-
Poranění nebo usmrcení zvířete (s výjimkou zvěře)	500 000 Kč	Ano	Ne	Ne
Hradí škodu způsobenou loveckým pesem	Ne	Ano	Ano	Ano
Pojištění zbraně	Ne	Ano	Ano	Ne
Úrazové pojištění, kryjící škody související s výkonem práva myslivosti	Ne	Ne	Ano	Ne
Spoluúčast	0 Kč	500 Kč	0 Kč	1000 Kč
Cena	500 Kč	401 Kč	300 Kč	421 Kč

Tabulka 3.4 Srovnání pojištění občanské odpovědnosti, vlastní vypracování

3.7.4 Individuální odpovědnostní pojištění

Pojištění odpovědnosti tvoří širokou oblast v rámci pojišťovnictví, proto některé pojišťovny nabízejí individuální odpovědnostní pojištění. Konkrétně pojišťovna Generali nabízí individuální pojištění odpovědnosti pro činnosti související s [38]:

- ubytovacími a stravovacími zařízeními,
- pořadatelstvím (výstavy, veletrhy, přehlídky),
- kulturou a zábavou (kina, divadla, cirkusy),
- obecním majetkem a církevními objekty,
- zemědělstvím a lesním hospodářstvím (i jezdeckví a chovatelství koní),
- školstvím a vzděláváním (škody, internáty, učebny, laboratoře),
- spolky a sportem (sportovní kluby, ostatní spolky),
- výkonem vlastnických a nájemních vztahů.

4 Statistické údaje

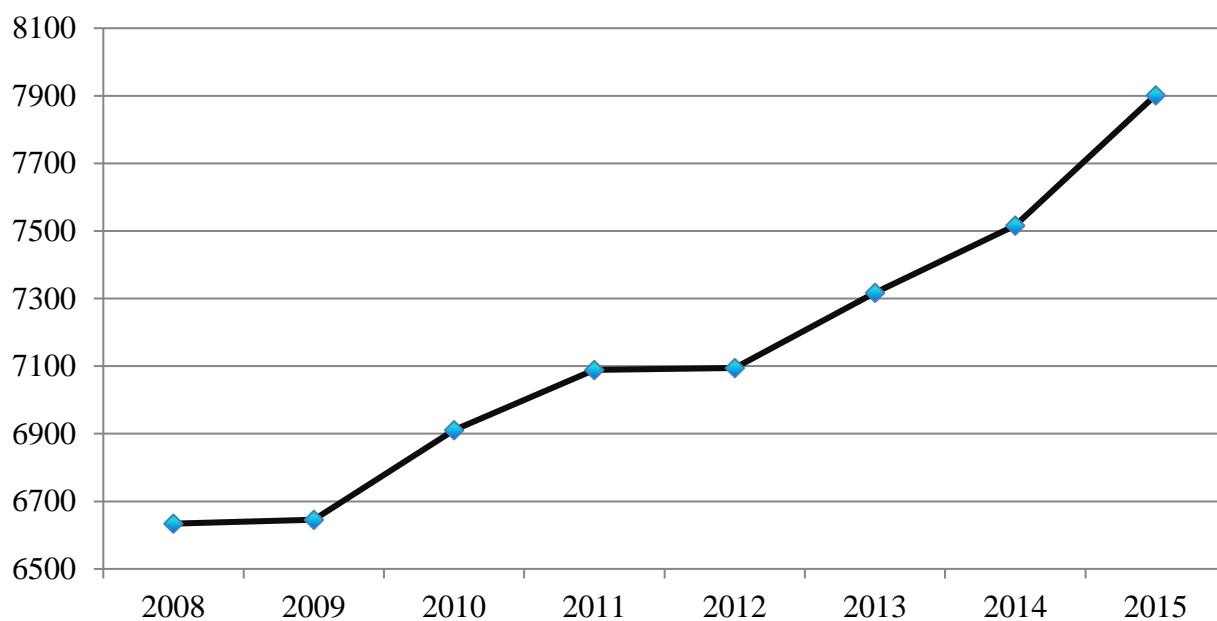
V této kapitole bylo čerpáno především z výročních zpráv České asociace pojišťoven od roku 2008 do roku 2015 [50-57]. Všeobecné pojištění odpovědnosti (všechny typy pojištění odpovědnosti s výjimkou povinného ručení) od roku 2008 stále zvyšuje svůj podíl na neživotním pojištění. Podíl všech pojištění v neživotním pojištění zobrazuje Tabulka 4.1. Největší podíl na neživotním pojištění má povinné ručení s výjimkou roku 2013, kdy ho v prvenství vystřídal pojištění majetku.

Roky	Povinné ručení	Pojištění majetku	Havarijní pojištění	Všeobecné odpovědnostní pojištění	Ostatní
2008	29,1	22,7	20,3	13,7	14,2
2009	29	23,7	19,9	13,9	13,5
2010	27,1	23,9	18,6	14,4	16
2011	25,2	24,8	17,9	14,9	17,2
2012	25,1	24,9	18,7	15,7	15,7
2013	25,1	25,2	18,5	15,9	15,2
2014	25,7	25,2	18,3	16,1	14,7
2015	25	25	19	16	15

Tabulka 4.1 Podíl pojištění v neživotním pojištění v % (2008-2015), vlastní vypracování pomocí výročních zpráv České asociace pojišťoven

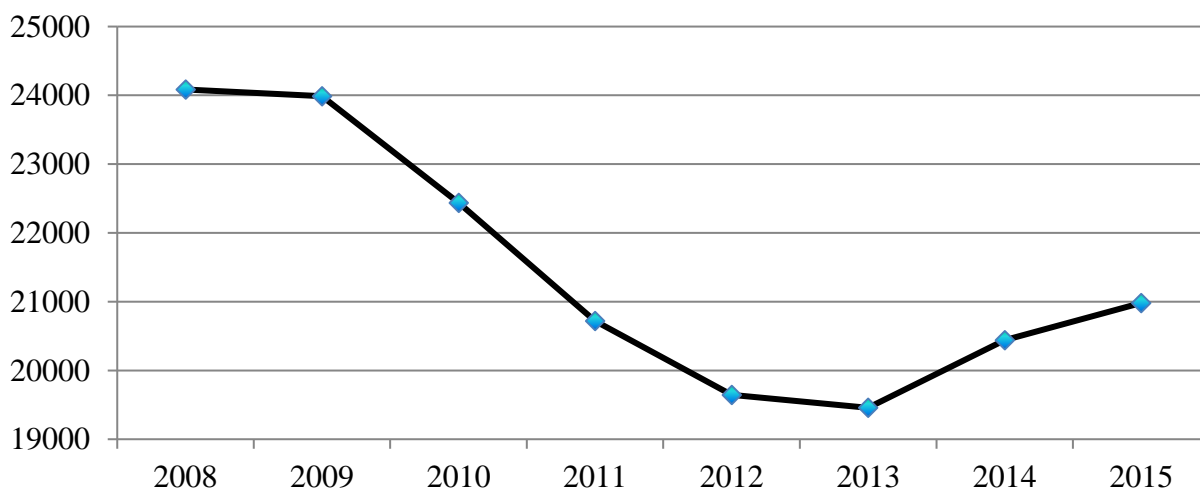
Předepsané přímé hrubé pojistné, jinými slovy všechny platby předepsané klientům za dané účetní období, zobrazuje Graf 4.1 a Graf 4.2. Předepsané pojistné u povinného ručení zaznamenávalo v posledních letech výrazný propad. Důvodem poklesu je vývoj cen pojištění, které neustále klesají vlivem velké konkurence. Naopak všeobecné pojištění odpovědnosti má rostoucí trend a jeho podíl na neživotním pojištění stále roste.

Předepsané přímé hrubé pojistné (v mil. Kč)- pojištění odpovědnosti (bez POV)

Graf 4.1 Předepsané přímé hrubé pojistné u pojištění odpovědnosti bez povinného ručení (v mil. Kč), vlastní vypracování pomocí údajů ČSÚ [40-44]

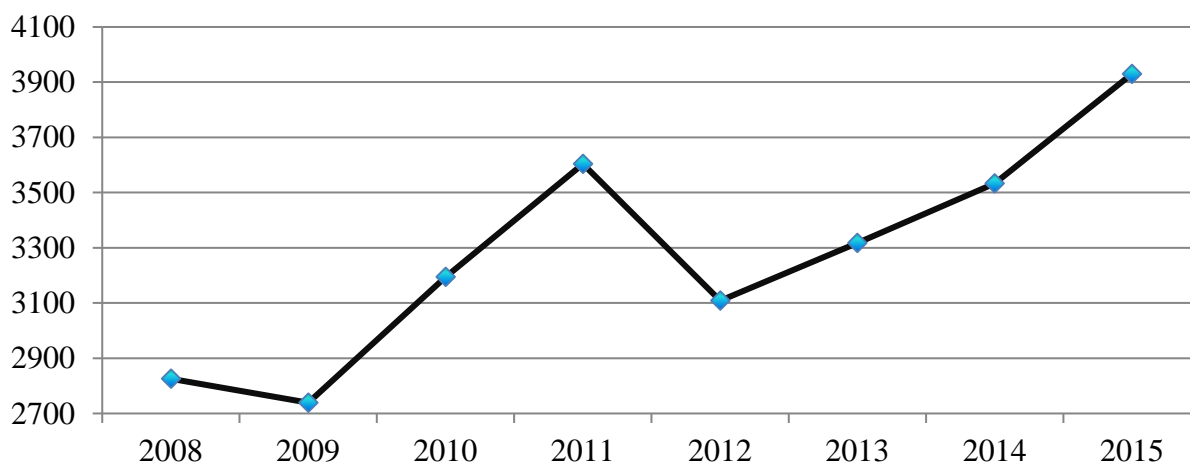
Předepsané přímé hrubé pojistné (v mil. Kč) - povinné ručení

Graf 4.2 Předepsané hrubé pojistné u povinného ručení (v mil. Kč), vlastní vypracování pomocí údajů ČSÚ [40-44]

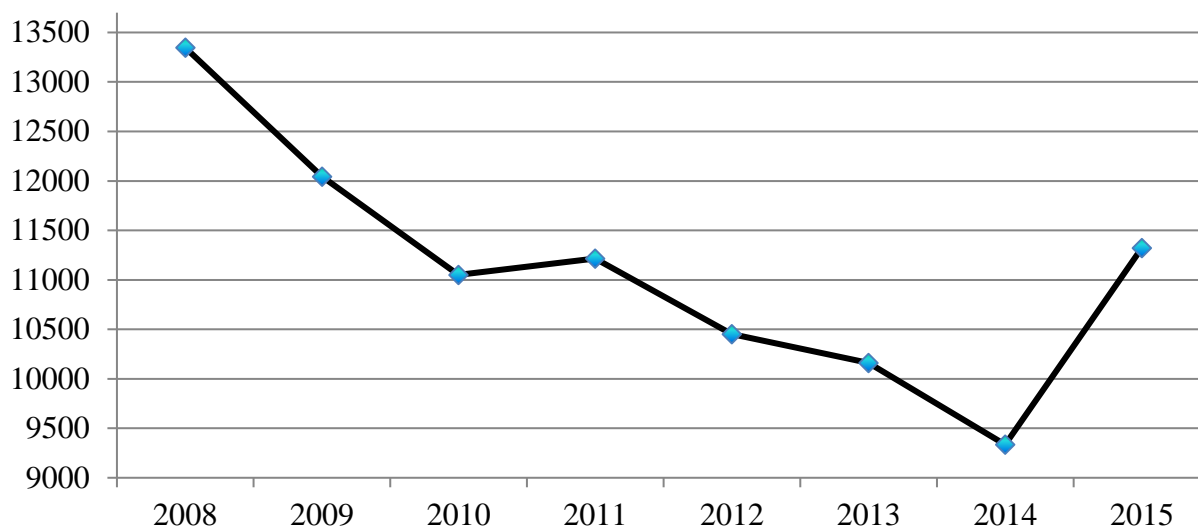
Náklady na pojistná plnění odpovědnostního pojištění představuje Graf 4.3 a Graf 4.4. Neustálý pokles nákladů na pojistné plnění u povinného ručení v posledních letech je nejspíš způsoben především snížením nehodovosti v České republice a tím došlo i ke snížení hmotné škody při nehodách. Naopak náklady na pojistná plnění u všeobecného odpovědnostního pojištění rostou společně se zvětšujícím se podílem v neživotním pojištění. „V roce 2014 došlo ke zvýšení nákladů na pojistné plnění u povinného ručení i u všeobecného odpovědnostního pojištění v souvislosti s uvedením nového občanského zákoníku. Došlo ke zvýšení odškodnění za bolestné, ztížení společenského uplatnění a jednorázového odškodnění pozůstalých, což zapříčinilo i následný nárůst pojistného. Od ledna 2014 mají všechny pojišťovny povinnost odvádět 3 % ročního pojistného z povinného ručení do fondu zábrany škod.“ [58]

Náklady na pojistná plnění (v mil. Kč) - pojištění odpovědnosti (bez POV)

Graf 4.3 Náklady na pojistná plnění všeobecného pojištění odpovědnosti bez povinného ručení (v mil. Kč), vlastní vypracování pomocí údajů ČSÚ [40-44]

Náklady na pojistná plnění (v mil Kč) - povinné ručení

Graf 4.4 Náklady na pojistná plnění (v mil Kč) u povinného ručení, vlastní vypracování pomocí údajů ČSÚ [40-44]

Závěr

Cílem mé práce bylo seznámit čtenáře s tématem pojištění odpovědnosti v České republice a popsat jeho členění. Na začátku práce jsem představila pojmy z oblasti pojišťovnictví, které jsou nezbytné k dalšímu porozumění textu.

V druhé kapitole představuji už konkrétně pojištění odpovědnosti, vymezení jeho základních pojmů, rozdělení pojištění do skupin a také nastínění historie.

Ve třetí kapitole popisují typy pojištění odpovědnosti. Konkrétně popisují povinné ručení, obecné pojištění odpovědnosti, zákonné pojištění odpovědnosti za škody zaměstnavatele za pracovní úrazy a nemoci z povolání zaměstnanců, profesní odpovědnost a ostatní odpovědnostní pojištění například pojištění odpovědnosti za škodu civilního leteckého dopravce, pojištění odpovědnosti z provozu plavidel, pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou při lovu zvěře a individuální pojištění odpovědnosti.

První praktická část mé bakalářské práce srovnává pojištění občanské odpovědnosti, která se řadí do obecné odpovědnosti pro jednotlivce, u vybraných pojišťoven. Konkrétně jsou to pojišťovny Allianz pojišťovna a.s., AXA pojišťovna a.s., Česká pojišťovna a.s., ČSOB Pojišťovna a.s., Generali pojišťovna a.s. a Slavia pojišťovna a.s. Nejlépe ze srovnání vyšla pojišťovna Slavia, která nabízela nejširší okruh pokrytí pojištění za nejnižší cenu. Do srovnání nebyla zahrnuta druhá největší pojišťovna v České republice Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group, jelikož nenabízí pojištění občanské odpovědnosti jako samostatný produkt.

Druhá část praktické stránky bakalářské práce porovnává pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou při lovu zvěře u vybraných pojišťoven. Ve srovnání byla zahrnuta Halali, všeobecná pojišťovna, a.s., Česká pojišťovna a.s., Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s. a Česká podnikatelská pojišťovna, a.s. Z porovnávaných pojišťoven byla nejlepší pojišťovna Halali, která nabízí na českém trhu nejlevnější pojištění odpovědnosti za škodu při lovu zvěře a zároveň má nejširší okruh pojistného krytí.

U zákonného pojištění zaměstnavatele za pracovní úrazy a nemoci z povolání zaměstnanců jsme si ukázali výpočet pojistného pro případ dvou zaměstnanců pediatrické ordinace.

Na závěr jsou uvedeny a popsány vybrané statistické údaje související s pojištěním odpovědnosti. Konkrétně je uveden podíl povinného ručení a všeobecného pojištění odpovědnosti v neživotním pojištění, průběh grafu předepsaného přímého hrubého pojistného a průběh grafu nákladů na pojistná plnění.

Tato bakalářská práce byla pro mě přínosem v mnoha ohledech. Rozšířila jsem si znalosti v pojištění odpovědnosti a jeho jednotlivých sférách. Velmi přínosné pro mne bude práce i do budoucna, například při výběru pojistitele občanské odpovědnosti. Vyzkoušela jsem si spolupráci s vybranými pojišťovnami na českém trhu. Tato zkušenost zajisté ovlivní můj výběr pojistitele i v jiných odvětví neživotního pojištění případně i životního pojištění.

Literatura

- [1] Daňhel, J., *Kapitoly z pojistné teorie*, 1. vydání, Oeconomica, Praha 2002
- [2] Ducháčková, E., *Principy pojištění a pojišťovnictví*, 3. vydání - přepracované, Ekopress, s.r.o., Praha 2009
- [3] Čejková, V., Martinovičová, D., *Pojišťovnictví*, Vysoké učení technické v Brně, Brno 2003
- [4] Pojištění odpovědnosti [online]. [cit. 10. 11. 2016]. Dostupné z: <https://www.koop.cz/pojisteni/pojisteni-odpovednosti>
- [5] Úřední sdělení České národní banky [online]. [cit. 12. 10. 2016]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/legislativa/vestnik/2008/download/v_2008_08_21008560.pdf
- [6] Marvan, M., Česká státní pojišťovna, *Dějiny pojišťovnictví v Československu: 1. díl – Dějiny pojišťovnictví v Československu do roku 1918*, 1. vydání, Novinář, Praha 1989
- [7] Marvan, M., Chalupecký, J., Česká pojišťovna a.s., *Dějiny pojišťovnictví v Československu: 2. díl – Dějiny pojišťovnictví v Československu (1918–1945)*, 1. vydání, ALFA KONTI, Bratislava 1993
- [8] Marvan, M., Chalupecký, J., Česká pojišťovna a.s., *Dějiny pojišťovnictví v Československu: 3. díl – Dějiny pojišťovnictví v Československu (1945–1992)*, 1. vydání, GSW, Praha 1997.
- [9] Tisková zpráva [online]. [cit. 04. 01. 2017] Dostupné z: <http://www.slavia-pojistovna.cz/files/tz/tz-pojisteni-manazerske-odpovednosti-final-upraveno.pdf>
- [10] Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla [online]. [cit. 20. 10. 2016]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-168#cast1>
- [11] Občané [online]. [cit. 11. 10. 2016] Dostupné z: <http://www.cap.cz/vse-o-pojisteni/pojisteni-odpovednosti-za-skodu/obcane>

- [12] Pojištění odpovědnosti z držby nemovitosti [online] [cit. 20. 01. 2017] Dostupné z: <https://www.pojisteni.cz/odpovednost/nemovitost>
- [13] Pojištění odpovědnosti členů statutárního orgánu bytového domu [online]. [cit. 08. 02. 2017]. Dostupné z: <https://www.cpp.cz/pojisteni-majetku-a-odpovednosti~pojisteni-odpovednosti~odpovednost-clenu-statutarniho-organu/>
- [14] Pojištění odpovědnosti z držby a provozu bytového domu [online]. [cit. 08. 02. 2017]. Dostupné z: <https://www.cpp.cz/pojisteni-majetku-a-odpovednosti~pojisteni-odpovednosti~drzba-a-provoz-bytoveho-domu/>
- [15] Nechte za své pracovní chyby platit pojišťovnu [online]. [cit. 30. 01. 2017]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/mzda-a-plat/18725-nechte-za-sve-pracovni-chyby-platit-pojistovnu>
- [16] Zaměstnanci: nenechte se tlačít do kouta [online]. [cit. 30. 01. 2017]. Dostupné z: http://finance.idnes.cz/zamestnanci-nenechte-se-tlacit-do-kouta-fcr-/poj.aspx?c=A040413_111058_fi_osobni_vra
- [17] Pojištění odpovědnosti pro podnikatele [online]. [cit. 31. 01. 2017]. Dostupné z: <https://www.koop.cz/pojisteni/pojisteni-odpovednosti/pojisteni-pro-podnikatele>
- [18] Odpovědnost za zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci [online]. [cit. 31. 01. 2017]. Dostupné z: <http://www.bozp.cz/aktuality/odpovednost-za-zajistovani-bezpecnosti-a-ochrany-zdravi-pri-praci-bozp/>
- [19] Pojištění odpovědnosti dopravce v silniční nákladní dopravě [online]. [cit. 01. 02. 2017]. Dostupné z: <http://www.slavia-pojistovna.cz/cs/podnikatelske-pojisteni/pojisteni-odpovednosti-dopravce-v-silnicni-nakladni-doprave/>
- [20] Ekologická újma, podrobné informace [online]. [cit. 01. 02. 2017]. Dostupné z: <http://www.renomia.cz/ekologickaujma/podrobne-informace/>
- [21] Podnikatelská pojištění [online]. [cit. 31. 01. 2017]. Dostupné z: <http://www.pppu.cz/podnikatelska-pojisteni/>

- [22] Zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele [online]. [cit. 31. 01. 2017]. Dostupné z: <https://www.uctovani.net/clanek.php?t=Zakonne-pojisteni-odpovednosti-zamestnavatele&idc=120>
- [23] Zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele [online]. [cit. 01. 02. 2017]. Dostupné z: <http://www.annojmk.cz/zakonne-pojisteni-odpovednosti-zamestnavatele>
- [24] Pojištění odpovědnosti zaměstnavatele [online]. [cit. 01. 02. 2017]. Dostupné z: <https://www.koop.cz/pojisteni/pojisteni-odpovednosti/zakonne-pojisteni-odpovednosti-zamestnavatele>
- [25] Náhrada škody [online]. [cit. 01. 02. 2017]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/ppropo.php?ID=IPB062>
- [26] Pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za nemoci z povolání a pracovní úrazy [online]. [cit. 02. 02. 2017]. Dostupné z: <https://www.ceskapojistovna.cz/pojisteni-odpovednosti-zamestnavatele/podrobne>
- [27] Profesní odpovědnost [online]. [cit. 30. 01. 2017]. Dostupné z: <https://www.aig.cz/pojisseni-pro-firmy/business-categories/pojisteni-financnich-rizik/pojisteni-profesni-odpovednosti>
- [28] Kdo a proč by měl uzavřít pojištění profesní odpovědnosti? [online]. [cit. 29. 01. 2017]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/zpravy/finance/311256-kdo-a-proc-by-mel-uzavrit-pojisteni-profesni-odpovednosti/>
- [29] Pojištění odpovědnosti z provozu plavidla [online]. [cit. 12. 02. 2017]. Dostupné z: <http://www.cap.cz/en/about-us/members/117-encyklopedicky-slovník-pojmu/1810-item-448>
- [30] Pojištění odpovědnosti [online]. [cit. 20. 02. 2017]. Dostupné z: https://www.allianz.cz/produkty/pro-firmy/majetek-a-odpovednost/majetek-a-odpovednost_odpovednost.html
- [31] Jak probíhá odškodnění podle nového občanského zákoníku? [online]. [cit. 24. 3. 2017]. Dostupné z: <http://poradci-sobe.cz/pojisteni/jak-probiha-odskodneni-podle-noveho-obcanskeho-zakoniku/>

- [32] Podmínky pro vznik odpovědnosti a Právní povinnost [online]. [cit. 14. 12. 2016]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/odpovednost-za-skodu-ppbi-63780.html#!&chapter=3>
- [33] Pojištění odpovědnosti občanů [online]. [cit. 29. 12. 2016]. Dostupné z: <https://www.generali.cz/pojisteni/pojisteni-odpovednosti/odpovednost-obcanu>
- [34] Produktové infolisty [online]. [cit. 11. 02. 2017]. Dostupné z: <http://www.cap.cz/pojistne-produkty/produktove-infolisty/919-pojisteni-odpovednosti-za-skodu>
- [35] Pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou vadným výrobkem a pojištění nákladů na stažení výrobku z trhu [online]. [cit. 04. 02. 2017]. Dostupné z: <http://www.respect.cz/cs/pojisteni-odpovednosti-za-ujmu-zpusobenou-vadnym-vyrobkem-a-pojisteni-nakladu-na-stazeni-vyrobku-z-27>
- [36] Odpovědnost za škodu vč. odpovědnosti za výrobek [online]. [cit. 04. 02. 2017]. Dostupné z: <http://www.inpol.cz/cz/za-skodu.php>
- [37] Čeští manažeři si konečně mohou sami pojistit odpovědnost [online]. [cit. 06. 02. 2017]. Dostupné z: <http://www.investujeme.cz/cesti-manazeri-si-konecne-mohou-sami-pojistit-odpovednost/>
- [38] Individuální pojištění odpovědnosti [online]. [cit. 07. 02. 2017]. Dostupné z: <https://www.generali.cz/pojisteni/pojisteni-odpovednosti/odpovednost-individualni>
- [39] Pojištění odpovědnosti zaměstnance [online]. [cit. 30. 01. 2017]. Dostupné z: <https://www.generali.cz/pojisteni/pojisteni-odpovednosti/odpovednost-zamestnance>
- [40] Ekonomické výsledky pojišťoven, zajišťoven, penzijních společností a fondů 2013-2015, Tab. 11 Vybrané ukazatele přímých obchodů v neživotním pojištění [online]. [cit. 20. 02. 2017]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/ekonomicke-vysledky-pojistoven-zajistoven-penzijnich-spolecnosti-a-fondu-2013-2015>
- [41] Ekonomické výsledky pojišťoven, zajišťoven, penzijních společností a fondů 2011-2013, Tab. 11 Vybrané ukazatele přímých obchodů v neživotním pojištění [online]. [cit.

20. 02. 2017]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/ekonomicke-vysledky-pojistoven-zajistoven-penzijnich-spolecnosti-a-fondu-2011-az-2013-t3b174rkmm>

[42] Ekonomické výsledky pojišťoven, zajišťoven, penzijních společností a fondu 2010, Tab. 11 Vybrané ukazatele přímých obchodů v neživotním pojištění [online]. [cit. 20. 02. 2017]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/ekonomicke-vysledky-pojistoven-a-penzijnich-fondu-2010-rit5pbcgdc>

[43] Ekonomické výsledky pojišťoven, zajišťoven, penzijních společností a fondu 2009, Tab. 11 Vybrané ukazatele přímých obchodů v neživotním pojištění [online]. [cit. 20. 02. 2017]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/ekonomicke-vysledky-pojistoven-a-penzijnich-fondu-2009-qy6sgsy8mv>

[44] Ekonomické výsledky pojišťoven, zajišťoven, penzijních společností a fondu 2008, Tab. 11 Vybrané ukazatele přímých obchodů v neživotním pojištění [online]. [cit. 20. 02. 2017]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/ekonomicke-vysledky-pojistoven-a-penzijnich-fondu-2008-0ooze54pct>

[45] Odpovědnost autorizovaných/registrovaných architektů [online]. [cit. 24. 03. 2017]. Dostupné z: <https://www.cka.cz/cs/import/extra-import/profesni-pojisteni/pojisteni-odpovednost-aa>

[46] Pojištění odpovědnosti za škodu v souvislosti s poskytováním právních služeb [online]. [cit. 24. 03. 2017]. Dostupné z: <http://www.cak.cz/scripts/detail.php?id=7747>

[47] Profesionální pojištění lékařů – pohled a doporučení České lékařské komory [online]. [cit. 24. 03. 2017]. Dostupné z: <http://www.zbynekmlcoch.cz/informace/texty/pravo-sebeobrana/profesni-pojisteni-lekaru-pohled-a-doporuceni-ceske-lekarske-komory-clk>

[48] Pojištění odpovědnosti za újmu [online]. [cit. 24. 03. 2017]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/pojisteni-odpovednosti/283844-ceska-podnikatelska-pojistovna-a-s-vienna-insurance-group-pojisteni-podnikatelu-a-prumyslu-odpo>

[49] Pojistný obzor [online]. [cit. 30. 03. 2017]. Dostupné z: <http://www.pojistnyobzor.cz/archiv/68-2016-3>

- [50] Výroční zpráva 2008 [online]. [cit. 14. 04. 2017]. Dostupné z: <http://www.cap.cz/images/o-nas/vyrocni-zpravy/2008.pdf>
- [51] Výroční zpráva 2009 [online]. [cit. 14. 04. 2017]. Dostupné z: <http://www.cap.cz/images/o-nas/vyrocni-zpravy/2009.pdf>
- [52] Výroční zpráva 2010 [online]. [cit. 14. 04. 2017]. Dostupné z: <http://www.cap.cz/images/o-nas/vyrocni-zpravy/2010.pdf>
- [53] Výroční zpráva 2011 [online]. [cit. 14. 04. 2017]. Dostupné z: <http://www.cap.cz/images/o-nas/vyrocni-zpravy/2011.pdf>
- [54] Výroční zpráva 2012 [online]. [cit. 14. 04. 2017]. Dostupné z: <http://www.cap.cz/images/o-nas/vyrocni-zpravy/2012.pdf>
- [55] Výroční zpráva 2013 [online]. [cit. 14. 04. 2017]. Dostupné z: <http://www.cap.cz/images/o-nas/vyrocni-zpravy/2013.pdf>
- [56] Výroční zpráva 2014 [online]. [cit. 14. 04. 2017]. Dostupné z: <http://www.cap.cz/images/o-nas/vyrocni-zpravy/2014.pdf>
- [57] Výroční zpráva 2015 [online]. [cit. 14. 04. 2017]. Dostupné z: <http://www.cap.cz/images/o-nas/vyrocni-zpravy/2015.pdf>
- [58] Pojistná smlouva v novém občanském zákoníku [online]. [cit. 29. 4. 2017]. Dostupné z: <http://infipo.cz/pojistna-smlouva-v-novem-obcanskem-zakoniku/>